

Bůh to zařídí?

Miroslav Krejčí
ilustrace Miroslav krejčí starší

Rose si právě v koupelně sušila mokrou hlavu, když se rozezněl její mobil, položený v kuchyni na stole.

„Kdo to kruci tak pozdě volá.“ Mumlala si pro sebe, když telefon zvedala. „Co je tohle za číslo?“ nevěřícně pozorovala displej. Ve světlém podsvícení tmavě probleskovalo devět sedmiček. Rose přešla prstem po plastu a zvedla tak pomyslné sluchátko. V telefonu bylo chvíli ticho a pak se ozval ženský hlas.

„No tak, Rose, ani se nepředstavíš?“

„Kdo je tam?“ zeptala se opatrně Rose.

„Tady je bůh.“ Odpověděl hlas.

„Jasně ty magore, a tady je Barrack Obama“, vydechla víceméně s úlevou Rose a hovor ukončila. Pro jistotu ale zůstala ještě chvíli stát a telefon pozorovala.

Žádné opakované volání, jak bývá u telefonních úchylů zvykem, se ale neopakovalo. Rose tedy vzala ručník a otočila se zpátky ke koupelně, když v tom si všimla, že za

oknem sedí velká tmavá kočka. To samo o sobě bylo nepochopitelné, protože byt, ve kterém dívka žila, byl ve dvanáctém patře výškové budovy na Manhattanu. Rose nevěřičně popošla k oknu a kočku přitom upřeně sledovala. Ta chvíli seděla bez hnutí a také Rose pozorovala. Pak ale zvedla pravou packu a naprosto lidským gestem začala dívce naznačovat, ať jí to okno otevře. „Co je to za nesmysl, to je sen nebo co?“ pomyslela si Rose a protřela si oči. Kočka ale nezmizela, stále seděla za oknem a mávala packou, tak už to okno konečně otevři. Rose nakonec jako fascinovaná přistoupila k oknu a otevřela. Kočka okamžitě skočila dovnitř, vyhoupla se na stůl, otočila se zády k Rose a hlasitě vypustila metan ze svých střev. Pak otočila hlavu k dívce, ušklíbla se a velkým obloukem vyskočila zpátky do ulice. Rose vyděšeně přiskočila k otevřenému oknu a s obavou, co udělá kočka padající z dvanáctého patra s lidmi pod domem, se podívala dolů. Kočka ale už vidět nebyla a zástup lidiček, kteří se pohybovali v hloubce pod ní, nejevil žádný náznak nějakého rozrušení a pomalu se jako obvykle pohyboval sem a tam.

Rose stačila jen zavřít okno, když se telefon rozezněl znovu. Na displeji svítilo už známých devět sedmiček.

„Tak co? Už mi věříš?“ ozval se znovu tentokrát se smíchem ženský hlas. „Doufám, že tě mourek přesvědčil.“

„Ta kočka byla tvoje práce?“ zeptala se stále

ještě nevěřicně Rose.

„Můžu ti ji tam poslat znovu.“ Smál se stále hlas.

„No to určitě! Je tady po ní smrad jak v opičárně“ vzpamatovávala se pomalu Rose. „Tak ty si opravdu bůh? Máš ale ženský hlas.“ Znovu se v ní ozvaly pochybnosti. „Bůh je žena?“

„Jsem tím, čím chci být. Proč ne ženou?“ ozvala se pobaveně odpověď.

„Dejme tomu, že se mi to nezdá a opravdu si bůh. Proč ale voláš právě mě? Jsem obyčejná holka, nemám žádný vliv, o ničem nerozhoduji, studuju a starám se o sebe. Nechápu, o co tady jde.“ Sypala ze sebe věty jako o překot Rose.

„No tak se uklidni. Já si mohu zavolat komu chci, kdy chci a proč chci. Vybrala jsem si tebe. Nic v tom nehledej, jak se říká ve filmu, není v tom nic osobního.“ Zvážněl hlas v telefonu.

„Určitě si mi ale nezavolala proto, aby si nějaká kočka prdla u mě v kuchyni. O co ti jde?“ začínala se osmělovat Rose a sedla si s telefonem na uchu za stůl.

„Hodlám v nejbližší době zničit lidstvo.“ Odpověděl pomalu hlas.

Rose na to chvíli nic neřekla. Mlčela a snažila se srovnat si v hlavě význam toho, co právě slyšela.

„No tak to už je ale na mě moc.“ Zareagovala nakonec odhodlaně. „To je nějaký nesmysl. Já to položím a už ti to nezvednu.“

„Já to ale myslím smrtelně vážně. Než to ale

udělám, chci si předtím ještě s nějakým obyčejným člověkem otevřeně promluvit. Tak nic nepokládej a mluv se mnou.“ Zarazil ji hlas.

„Jestli si bůh, tak si všemocný a všechno víš. A nikoho se pak přeci nepotřebuješ na nic ptát?“

„Nesmíš zase všemu věřit a pak, stvořil jsem vás přeci k obrazu svému. A to platí i obráceně, ne?“ znovu bylo v hlase cítit pobavení.

„Chceš říct, že lidstvo bude zničené? Tak proč si nás tedy stvořil, když teď nás chceš zničit?“

Rose si pořád nebyla úplně jistá, jestli se jí to všechno přeci jen nezdá, ale celá věc byla tak zvláštní a

pozoruhodná, že se stále větším zaujetím pokračovala v hovoru.

„A jak to vlastně chceš udělat?“ dodala.

„Jako student filosofie určitě víš, že organismus je schopen vyvíjet nějakou činnost v momentě, kdy se propojí jeho buňky a jsou schopny koordinované činnosti. A to se právě na planetě děje. Tím, jak se celé lidstvo propojilo, mobily, internetem, médií apod., stalo se vlastně jedním velkým organismem. Celá země je schopná si předat nějakou informaci ve velice krátkém čase, v podstatě ihned. Kdyby někdo chtěl po všech obyvatelích planety, aby zítra ve 13 hodin udělali dřep, není problém jim to sdělit. A pomocí tohoto propojení mám v úmyslu lidstvo vymazat z povrchu země. Až na výjimky. A důvod? Stali se z vás paraziti, vysávají Zemi a nic jí nedávajíte. Kromě toho jste nebezpeční i pro okolní vesmír.“

Rose chvilku seděla a přemýšlela o tom, co jí bůh právě řekl. V podstatě to pro ni nebylo nic nového. Sama už delší dobu cítila, že to, co se děje kolem ní, v její zemi, na jiných místech země, mezi lidmi, není dobré. Spěje to někam, odkud nebude úniku, návratu, k nějaké katastrofě. Prostě ve svém podvědomí měla pocit, že není žádná dobrá budoucnost.

„Správně. Je to tak, jak to cítíš. Už se nedá nic jiného dělat.“ Vyrušil její přemýšlení hlas v telefonu.

„To není pravda. To, že to teď nevypadá dobře, neznamená, že se to nemůže změnit. Máme vědce, kteří se snaží najít alternativní zdroje potravy, pohonných hmot,

už nám nejsou lhostejné osudy jiných lidí, pomáháme si napříč planetou. Nejsme tak špatní. Poučili jsme se. Třeba v Evropě si už nikdo válku vůbec nedovede představit. Máme demokracii.“ I přes vnitřní rozpor, Rose lidstvo hájila.

„Oficiální války nejsou, protože to, čeho jste se chtěli dříve domoci silou, zvládnete na poli politiky, diplomacie a obchodů. Nač tedy válčit. A vzpomeň si na válku v bývalé Jugoslávii. To přeci není tak dlouho.“ Odpověděl bůh. „A říkáš demokracie? Ty přeci víš, jak a proč vlastně vznikla?“

„Ano, v Aténách. Otcem demokracie je nazýván Solon, řecký básník a politik.“ Napůl rozpačitě a napůl hrdě odpověděla Rose, nyní už zcela pohlcena hovorem.

„Dobře, to je sice pravda, ale proč dal Solon práva i těm nejchudším?“

„Cítil s nimi?“ Zeptala se Rose.

„Hm, tak cítil s nimi. No dobře, podívej se.“

To bylo poslední, co Rose slyšela. Najednou cítila, jak ji zahučelo v uších, prostor kolem ní se najednou zkroutil, zablesklo se a Rose už nebyla doma za svým stolem, ale stála ve velké místnosti s vysokým stropem, celé bílé, uprostřed dlouhý stůl, obklopený muži v antických tógách. Podívala se na své ruce, ty byly najednou velké, mužské a oblečena byla stejně jako ostatní muži. Než se ale stihla nějak myšlenkově zabývat tou náhlou změnou, zaslechla silný hlas od dveří, který právě vyhlašoval, že přichází Archon Solon. Rose

s ostatními muži sledovala, jak vstupuje a přichází do čela stolu impozantní postava. Ceremoniář udeřil holí do kamenné země a na tento povel se všichni muži posadili. Rose také. Stále ještě nebyla schopna se pořádně zorientovat, tak jen napjatě sledovala jediného stojícího muže v čele stolu, Solona. „Vypadá úplně stejně, jako v učebnicích historie“ stihlo ji ještě napadnout, když se do ticha sálu ozval pevný a rozhodný Solonův hlas.

„Vážení spoluobčané. Svolať jsem toto výjimečné setkání proto, abychom společně zhodnotili současnou situaci a pokud možno i našli patřičné řešení. Jak je vám jistě známo, máme problém s nejhudší částí obyvatelstva našeho města. Jejich chudoba je už pro ně neúnosná. Nemají z čeho žít ani své děti a přitom za zdí, oddělující naši část města od jejich obydlí vidí přepych, zhýralost, rozmary vás bohatých, kteří už nevíte, jak se svým bohatstvím naložit. Máte spoustu otroků a otrokyň, přežíváte se, smilníte a oni živoří. Tento stav je neudržitelný. Najde se mezi nimi výrazná osobnost, sjednotí je, vezmou zbraně a máme tu povstání. Nikdo nebude pracovat, bude téct krev a spousta z nás může zemřít.“

„To je všechno pravda, ctihodný Archone. Co tedy navrhuješ?“ zeptal se uctivě jeden z mužů, sedících po Solonově pravici.

Solon rozvážně položil obě ruce na stůl a lehce se předklonil směrem k sedícím mužům.

„Dáme jim pár míst v našem senátu. Opravdu jen

pár, aby neměli možnost nic ovlivnit, ale měli pocit, že tak mohou učinit. Tím okamžikem vznikne nová kasta i mezi jimi samotnými a my tak rozložíme jejich možnou jednotu. Tím výrazně ne-li úplně potlačíme možnost vzpoury.“

Mezi muži to zašumělo.

„Solone, jako vždy jsi opět vyjevil svou moudrost a prozíravost. Souhlasíme s tvým návrhem.“ Promluvil za přítomné muže nejstarší z nich.

Rose vše napjatě sledovala, ale s poslední větou se znovu zablesklo, znovu se prostor jaksi divně zkroutil a ona najednou opět seděla na své židli ve své kuchyni s telefonem na uchu.

„Tak co? Už víš, proč vznikla demokracie?“ zeptal se hlas ve sluchátku. „Takzvaní ctihodní občané by klidně nechali umřít polovinu města, kdyby ji nepotřebovali. Raději malý ústupek, než přijít o všechno. Žádnou empatii v tom nehledej.“

Rose chvílku mlčela a přemýšlela o právě prožitém zážitku. Pak ji ale něco napadlo a vítězoslavně řekla:

„Ano, schopnost empatie je jedna z nejdůležitějších vlastností člověka. A tu přeci umíme projevít. Například jsme zrušili otroctví!“

„Zrušili otroctví, říkáš.“ Spíš smutně než sarkasticky pronesl hlas. „A proč bylo v Unii zrušeno, víš?“

„Vím, pod tlakem veřejnosti a nejvíc na základě aktivit abolicionistického hnutí.“ Odpověděla Rose. V tu chvíli se objevil známý záblesk, změna prostoru a Rose najednou stála coby černý sluha v oválné pracovně amerického prezidenta v Bílém domě. Stojí u dveří a s úžasem si uvědomuje, že za stolem pracovny sedí prezident Abraham Lincoln a proti němu někdo stojí. Ta tvář je Rose povědomá a pak si najednou vzpomene.

„Vždyť je to William Seward! Ministr zahraničních věcí.“ I přes zvláštnost okamžiku je v tu chvíli Rose na sebe pyšná. Viděla starou fotografii ministra v učebnici jen jednou, a přesto ho poznala. Z jejího přemýšlení ji vyrušil hluboký Sewardův hlas.

„Pane prezidente, budeme muset zrušit otroctví v celé Unii.“

Lincoln se zaklonil v křesle a zkoumavě se na ministra zadíval.

„To nepůjde. Nechci se s konfederací úplně rozhádat. Zrušením otroctví bychom si uzavřeli cestu k jednání. Chci jim pomoci s obnovou a chci, abychom koexistovali společně.“

„Jenže to pane prezidente nepůjde. O naši válku se začaly zajímat Evropské státy a mám obavy, že v konfederaci uvidí utlačovaný stát a půjdou mu na pomoc. Zrušením otroctví v Unii se jasně vymezíme a každý Evropský stát, který by podpořil Konfederaci, by zároveň podpořil i otroctví. Tímto krokem bychom měli jistotu, že se do našich záležitostí nebudou míchat, alespoň ne

oficiálně.“ Odpověděl Seward.

Na Abrahamovi Lincolnovi bylo vidět, že takovouto odpověď nečekal. Chvilku strnule seděl, mnul si rukou bradu a jeho oči těkaly z místa na místo, jak usilovně přemýšlel. Pak zhluboka vydechl, zavrtěl hlavou a podíval se na svého ministra.

„Na tohle se dá těžko něco říct. Budeme to muset udělat, jak navrhuje. Dobře, zrušíme otroctví v celé Unii. Evropa si bude muset vybrat, jenže těm pokrytcům stejně nezbyde nic jiného, než oficiálně sdílet náš postoj. Výborně vymyšleno, pane ministře.“ Záblesk, zahučení a Rose je zase ve své kuchyni.

„Tak to vidíš. Dokonce i George Washington vlastnil otroky.“ Uslyšela ve sluchátku známý hlas. „Kdyby je netlačila situace, ani by je nenapadlo, otroctví zrušit. Mimochodem, víš kolik je teď na světě novodobých otroků? Mohl bych ti říct naprosto přesný počet, ale to je zbytečné. Je jich více než 12 milionů.“

„12 milionů?“ s údivem zopakovala číslo Rose. „Ale to přeci není v 21. století možné! To by bylo denně v televizi, v novinách, na internetu, všude. To je nemožné.“

„Ale je.“ Hlas boha znovu zazněl skoro smutně. „Jen to není tak do očí bijící. V Mauretánii se dokonce automaticky stávají otroky i děti, které se otrokyni narodí. Takže na jedné straně se s velkou slávou zruší otroctví, všude se to vytrubuje jako ušlechtilý čin a na druhé straně je to v podstatě ještě horší než to bylo. Tak jaký je vlastně váš pokrok od prvních prehistorických otroků?“

„Ale vždycky je to jen nějaká skupina lidí, která se vymyká obecné normě chování. Nelze je strkat do jednoho pytle. Každý má přeci svůj rozum a dokáže zhodnotit, co je správné a co není.“ Oponovala Rose.

„Myslíš?“ zeptal se téměř posměšně hlas. Záblesk, tma a Rose se najednou ocitá uprostřed davu, který ji ve svém středu kamsi táhne. Tváře lidí kolem ní jsou jakoby v transu, všichni se dívají na jedno místo před sebou a cosi společně křičí. Rose se snaží porozumět jednotlivým slovům, ale v tom hrozném hluku je to téměř nemožné. V tom si uvědomí, že je to němčina a zároveň se také konečně podívá směrem, kam se dívají i všichni ostatní. Tam, na balkóně, s výrazem v tváři, který Rose zná s historických dokumentů, stojí Hitler! Právě se chystá pronést projev a v tomto okamžiku si připravuje dav. Dlouho mlčí a s typickým postojem se sepjatýma rukama na břicho čeká, až se všichni uklidní. Pak začne mluvit. Zpočátku potichu. Vysvětluje, proč bylo potřeba dobýt Polsko, mluví o Glivicích, o zákeřném útoku na německou posádku. Jeho hlas se zvyšuje, když mluví o zničené Varšavě a dav šílí. Lidé na něm mohou nechat oči a Rose cítí, že i ona je fascinovaná tímhle zvláštním člověkem. Vzápětí si ale uvědomí, co všechno má na svědomí a hned pocítí už jen odpor. Než si ale může své myšlenky srovnat, je zpátky v kuchyni.

„Neuvěřitelné, co? Z dnešního pohledu se vám zdá nemožné, jak ten chlap mohl zmanipulovat tolik lidí, ale když si přímo před ním, už to tak jasné není, že? A tito

lidé také měli svůj rozum. Muselo jim být přece jasné, že dobytí Polska přineslo obrovské ztráty na životech, nevýslovné utrpení, zničená města. A přesto oslavovali a Hitler byl jejich idol, jejich vůdce. Kde byl tedy ten jejich zdravý rozum?“ zopakoval otázku bůh. „Kdyby byla v té době stejně uvolněná morálka v oblasti sexu jako dnes, Hitler by si mohl nechat odlít svůj penis a polovina žen v Německu by si jej koupila! Kdo by si to byl pomyslel. Národ Goetheho, Schillera, Schumanna, Heineho a mnoha dalších šel jako jeden muž a 6 let po Evropě páchal ta nejhorší zvěrstva. Máte to v sobě. Máte nutkání ubližovat, ničit a zabíjet.“

„Ale ne všichni!“ zvýšila v rozrušení hlas Rose. „Většina obyčejných lidí by raději ublížila sobě, než někomu jinému.“

„Říká ti něco Milgramův experiment?“ zeptal se místo odpovědi bůh.

„Něco mi to říká, ale nejsem si jistá. Byl to nějaký pokus s ovlivněním vůle člověka?“ trochu rozpačitě odpověděla Rose.

„Nejsi daleko od pravdy. Psycholog Stanley Morgan z university z Yelle v roce 1963 provedl experiment, jehož cílem bylo přesvědčit se, jak daleko je schopen člověk zajít, je-li veden a povelován nějakou autoritou. Experimentu se zúčastnili dobrovolníci, jedni jako učitelé a druzí jako žáci. Žáci byli ukryti za plentou a dostávali od učitelů otázky, na které měli odpovídat. V případě, že odpověď byla špatná, byl učitel povinen žáka

... se hovor ukončil ...

Věnováno mé mamince a mé babičce